HOTĂRÂREA CURȚII (Camera întâi)

5 iulie 2012*

„Cooperare judiciară în materie civilă — Proceduri de insolvență — Regulamentul (CE) nr. 1346/2000 — Articolul 5 alineatul (1) — Aplicare în timp — Acțiune reală introdusă într-un stat care nu este membru al Uniunii Europene — Procedură de insolvență deschisă împotriva debitorului într-un alt stat membru — Primul stat devenit membru al Uniunii Europene — Aplicabilitate”

În cauza C-527/10,

având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Legfelsőbb Bíróság (Ungaria), prin decizia din 26 octombrie 2010, primită de Curte la 15 noiembrie 2010, în procedura

ERSTE Bank Hungary Nyrt

împotriva

Magyar Állam,

BCL Trading GmbH,

ERSTE Befektetési Zrt,

CURTEA (Camera întâi),

compusă din domnul A. Tizzano (raportor), președinte de cameră, domnii M. Ilešič, E. Levits și J.-J. Kasel și doamna M. Berger, judecători,

avocat general: domnul J. Mazák,

grefier: doamna C. Strömholm, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 27 octombrie 2011,

luând în considerare observațiile prezentate:

— pentru ERSTE Bank Hungary Nyrt, de T. Éless și de L. Molnár, ügyvédek;

— pentru domnul Bárándy és Társai Ügyvédi Iroda, de D. Bojkó, ügyvéd;

— pentru Komerční Banka as, de P. Lakatos, de I. Sólyom, de A. Ungár, de P. Köves și de B. Fazakas, ügyvédek;

* Limba de procedură: maghiara.

— pentru guvernul maghiar, de M. Z. Fehér Miklós, precum și de K. Szíjjártó și de K. Veres, în calitate de agenți;

— pentru guvernul spaniol, de S. Centeno Huerta, în calitate de agent;

— pentru Comisia Europeană, de A. Sipos și de M. Wilderspin, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 26 ianuarie 2012,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare privește interpretarea articolului 5 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1346/2000 al Consiliului din 29 mai 2000 privind procedurile de insolvență (JO L 160, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 1, p. 143, denumit în continuare „regulamentul”).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unei proceduri de insolvență deschise împotriva BCL Trading GmbH (denumită în continuare „BCL Trading”), o societate de drept austriac.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

3 Articolul 2 din Actul privind condițiile de aderare la Uniunea Europeană a Republicii Cehe, Republicii Estonia, Republicii Cipru, Republicii Letonia, Republicii Lituania, Republicii Ungare, Republicii Malta, Republicii Polone, Republicii Slovenia și Republicii Slovace și adaptările tratatelor care stau la baza Uniunii Europene (JO 2003, L 236, p. 33, denumit în continuare „Actul de aderare”) prevede:

„Începând cu data aderării, dispozițiile tratatelor originare și actele adoptate înainte de aderare de instituții și de Banca Centrală Europeană sunt obligatorii pentru noile state membre și se aplică în statele membre respective în condițiile prevăzute în aceste tratate și în prezentul act.”

4 Considerentele (6), (11) și (23)-(25) ale regulamentului au următorul cuprins:

„(6) În conformitate cu principiul proporționalității, prezentul regulament ar trebui să se limiteze la dispozițiile care reglementează competența de a deschide proceduri de insolvență și de a pronunța hotărâri care derivă direct din procedurile de insolvență și sunt strâns legate de acestea. În plus, prezentul regulament trebuie să conțină dispoziții privind recunoașterea acestor hotărâri și a dreptului aplicabil care să respecte, la rândul lor, acest principiu.

[...]

(11) Prezentul regulament ia în considerare faptul că, datorită diferențelor între sistemele de drept material naționale, nu este folosită în practică deschiderea unei proceduri de insolvență unice, cu aplicabilitate în întreaga Comunitate. Aplicarea fără excepție a legii statului de deschidere ar conduce, în acest context, în mod frecvent la dificultăți. Acesta este cazul, de exemplu, cu garanțiile foarte diferite care se întâlnesc pe cuprinsul Comunității. [...] Prezentul regulament ar trebui să țină seama de acest lucru în două moduri diferite. Pe de o parte, trebuie să prevadă reguli speciale referitoare la legea aplicabilă anumitor drepturi și situații juridice deosebit de

importante (de exemplu, drepturile reale și contractele de muncă). Pe de altă parte, trebuie acceptate, pe lângă procedura de insolvență principală cu întindere universală, și proceduri interne care privesc numai bunurile situate în statul de deschidere.

[...]

(23) În domeniul său de aplicare, prezentul regulament ar trebui să prevadă norme conflictuale unitare, care să înlocuiască, în cadrul domeniului lor de aplicare, normele interne de drept internațional privat. În absența unor dispoziții contrare, se aplică legea statului membru de deschidere (*lex concursus*). Această normă conflictuală ar trebui să fie aplicabilă atât pentru procedura principală, cât și pentru procedurile locale; *lex concursus* determină toate efectele procedurii de insolvență, atât pe cele de natură procedurală, cât și pe cele materiale, asupra persoanelor și raporturilor juridice respective. Ea reglementează toate condițiile privind deschiderea, desfășurarea și închiderea procedurii de insolvență.

(24) Recunoașterea automată a unei proceduri de insolvență căreia i se aplică în mod obișnuit legea statului de deschidere poate interfera cu normele care reglementează tranzacțiile desfășurate în alte state membre. Pentru a proteja așteptările legitime și siguranța tranzacțiilor într-un alt stat membru decât cel de deschidere, ar trebui să se prevadă o serie de excepții de la norma generală.

(25) În special în cazul drepturilor reale este necesară o derogare specială de la legea statului de deschidere, deoarece aceste drepturi au o importanță considerabilă pentru acordarea creditelor. Justificarea, valabilitatea și întinderea unui astfel de drept real trebuie, prin urmare, să fie determinate în mod normal de către legea locului (*lex situs*) și să nu fie afectate de deschiderea procedurii de insolvență. Titularul dreptului real ar trebui, prin urmare, să-și poată valorifica în continuare dreptul de a delimita garanția reală de masa bunurilor. Dacă bunurile sunt supuse drepturilor reale în temeiul legii statului unde sunt situate, dar procedura principală se desfășoară în alt stat membru, lichidatorul din cadrul procedurii principale ar trebui să poată cere deschiderea unei proceduri secundare în jurisdicția în care s-au născut drepturile reale, în măsura în care debitorul are un sediu în statul respectiv. Dacă nu este deschisă o procedură secundară, excedentul obținut din vânzarea bunurilor supuse drepturilor reale trebuie plătit lichidatorului din cadrul procedurii principale.”

5 Articolul 3 din regulament, care se referă la competența internațională, prevede:

„(1) Competența de a deschide procedura de insolvență revine instanțelor din statul membru pe teritoriul căruia se află centrul intereselor principale ale unui debitor. În cazul unei societăți sau persoane juridice, centrul intereselor principale este prezumat a fi, până la proba contrarie, locul unde se află sediul social.

(2) Atunci când centrul intereselor principale ale unui debitor este situat pe teritoriul unui stat membru, instanțele unui alt stat membru sunt competente să deschidă o procedură de insolvență împotriva acestui debitor numai dacă acesta are un sediu pe teritoriul acestui din urmă stat membru. Efectele acestei proceduri se limitează la bunurile debitorului situate pe teritoriul celui de-al doilea stat membru.

(3) Atunci când a fost deschisă o procedură de insolvență în temeiul alineatului (1), orice procedură de insolvență deschisă ulterior în temeiul alineatului (2) este o procedură secundară. Aceasta din urmă trebuie să fie o procedură de lichidare.

[...]”

6 Articolul 4 din regulament, referitor la legea aplicabilă, prevede:

„(1) În absența unei dispoziții contrare în prezentul regulament, legea aplicabilă procedurii de insolvență și efectelor acesteia este legea statului membru pe al cărui teritoriu este deschisă procedura, denumit în continuare «stat de deschidere».

(2) Legea statului de deschidere determină condițiile pentru deschiderea, desfășurarea și închiderea procedurii de insolvență. Aceasta determină în special:

[...]

(b) bunurile care formează obiectul desistării și regimul aplicabil bunurilor dobândite de debitor ulterior deschiderii procedurii de insolvență;

[...]

(f) efectele procedurii de insolvență asupra acțiunilor individuale intentate de creditori, cu excepția proceselor în curs de soluționare;

(g) creanțele care urmează să fie înregistrate la pasivul debitorului și regimul creanțelor născute după deschiderea procedurii de insolvență;

(h) normele care reglementează înregistrarea, verificarea și admiterea creanțelor;

(i) normele care reglementează distribuirea încasărilor rezultate din vânzarea bunurilor, rangul creanțelor și drepturile creditorilor care au obținut o satisfacere parțială după deschiderea procedurii insolvenței în temeiul unui drept real sau ca efect al unei compensări;

[...]”

7 În ceea ce privește drepturile reale ale terților, articolul 5 alineatul (1) din regulament prevede:

„Deschiderea procedurii de insolvență nu aduce atingere drepturilor reale ale unui creditor sau terț asupra bunurilor corporale sau necorporale, mobile ori imobile – atât bunuri individual determinate, cât și constituite în universalități a căror alcătuire se poate modifica – aparținând debitorului și care se află pe teritoriul unui alt stat membru la data deschiderii procedurii.”

8 În ceea ce privește recunoașterea procedurii de insolvență, articolul 16 din regulament prevede:

„(1) Orice hotărâre de deschidere a unei proceduri de insolvență pronunțată de o instanță a unui stat membru competentă în temeiul articolului 3 este recunoscută în toate celelalte state membre de îndată ce își produce efectele în statul de deschidere.

Această normă se aplică și în cazul în care debitorul, având în vedere calitatea sa, nu poate fi supus unei proceduri de insolvență în alte state membre.

(2) Recunoașterea procedurii menționate la articolul 3 alineatul (1) nu împiedică deschiderea procedurii menționate la articolul 3 alineatul (2) de către o instanță dintr-un alt stat membru. Aceasta din urmă constituie o procedură secundară de insolvență în sensul capitolului III.”

9 Articolul 17 alineatul (1) din regulament, care se referă la efectele recunoașterii procedurii de insolvență, are următorul cuprins:

„Hotărârea de deschidere a procedurii menționate la articolul 3 alineatul (1) produce, fără îndeplinirea vreunei formalități suplimentare, în orice alt stat membru efectele pe care i le atribuie legea statului de deschidere, cu excepția cazului unei dispoziții contrare în prezentul regulament și atât timp cât nu este deschisă în celălalt stat membru nicio procedură de tipul celei menționate la articolul 3 alineatul (2)."

10 Articolul 43 din regulament, care reglementează aplicarea în timp a regulamentului menționat, prevede:

„Dispozițiile prezentului regulament se aplică numai în cazul procedurilor de insolvență care sunt deschise după intrarea sa în vigoare. Actele îndeplinite de un debitor înainte de intrarea în vigoare a prezentului regulament continuă să fie reglementate de legea aplicabilă acestora la data la care au fost îndeplinite."

11 Articolul 47 din regulament prevede în final:

„Prezentul regulament intră în vigoare la 31 mai 2002."

Dreptul maghiar

12 Normele privind garanția financiară, aplicabile *ratione temporis* în acțiunea principală, sunt cuprinse în articolele 270 și 271 din Legea nr. IV din 1959 privind Codul civil (Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény).

13 Articolul 270 din această lege prevede:

„(1) Atunci când se constituie o garanție financiară pentru garantarea executării unei obligații, în cazul în care nu sunt respectate, în tot sau în parte, obligațiile contractuale, creditorul își poate încasa creanța direct din valorile care constituie garanția.

(2) O garanție financiară poate fi constituită în numerar, sub forma unor conturi de economii sau a unor valori mobiliare. În cazul în care garanția constă într-un alt bun, se aplică normele referitoare la gaj.

(3) Garanția financiară constituită pentru a garanta plata unei obligații a cărei executare nu poate fi solicitată pe cale judiciară este nulă. Această prevedere nu se aplică garanției financiare constituite pentru garantarea plății unei creanțe prescrise.

(4) Prescrierea unei creanțe nu împiedică posibilitatea încasării acesteia din garanția financiară constituită pentru garantarea plății creanței."

14 Articolul 271 din legea menționată prevede:

„(1) O garanție financiară poate fi utilizată numai pentru plata creanței. Orice derogare contractuală de la prevederea anterioară este nulă.

(2) Obiectul garanției financiare se restituie în cazul în care contractul care a stat la baza acesteia încetează sau dacă perioada de garanție expiră fără să se fi produs faptul care să justifice încasarea creanței din garanție."

Acțiunea principală și întrebarea preliminară

15 Prezenta cauză își are originea în litigiul dintre ERSTE Bank Hungary Nyrt (denumită în continuare „ERSTE Bank”), pe de o parte, și Magyar Állam (statul maghiar), BCL Trading și ERSTE Befektetési Zrt, pe de altă parte.

16 La 8 mai 1998, Postabank és Takarékpénztár rt (denumită în continuare „Postabank”) a emis un acreditiv documentar în favoarea BCL Trading.

17 Ulterior, BCL Trading a cesionat acest acreditiv mai multor bănci. Întrucât Postabank a refuzat să plătească băncilor în cauză suma corespunzătoare acreditivului menționat, acestea din urmă au introdus o acțiune în plata creanței cesionate.

18 La 9 iulie 2003, BCL Trading a dat în garanție acțiunile Postabank pe care le deținea, pentru cazul în care acreditivul documentar ar deveni exigibil, iar Postabank ar fi, în consecință, obligată să plătească sumele corespunzătoare. Acțiunile în cauză au făcut astfel obiectul unei garanții financiare.

19 O procedură de insolvență împotriva BCL Trading, cu sediul în Viena (Austria), a fost deschisă la 5 decembrie 2003 și a fost publicată la 4 februarie 2004.

20 În ceea ce privește acțiunile Postabank, deținute de BCL Trading, care făceau obiectul garanției financiare menționate, Legfelsőbb Bíróság a obligat Magyar Állam, la 6 decembrie 2005, să le cumpere pentru motivul că acesta din urmă exercita o influență decisivă asupra Postabank, ceea ce în dreptul maghiar dădea naștere unei obligații a acestuia de a achiziționa acțiunile Postabank oferite spre vânzare de micii acționari. În cadrul executării acestei hotărâri, Magyar Állam a cumpărat acțiunile în cauză pentru o sumă stabilită de Legfelsőbb Bíróság și a plasat în depozit judiciar suma în numerar care a înlocuit respectivele acțiuni dematerializate în prealabil.

21 La 27 ianuarie 2006, ERSTE Bank, cu sediul în Budapesta (Ungaria), succesoare în drepturi a Postabank, a introdus o acțiune la Fővárosi Bíróság (Tribunalul din Budapesta) împotriva intimatelor din acțiunea principală pentru a obține o hotărâre de constatare a existenței unei garanții financiare asupra sumei de bani plasate în depozit judiciar.

22 În așteptarea soluționării acestei acțiuni, la 8 ianuarie 2007, ERSTE Bank a solicitat, de asemenea, deschiderea unei proceduri secundare de insolvență împotriva BCL Trading în Ungaria, susținând că aceasta avea un sediu secundar în țara menționată și că împotriva sa fusese deja introdusă o procedură de insolvență în Austria. Deși a recunoscut aplicabilitatea regulamentului, Legfelsőbb Bíróság a respins această solicitare pentru motivul că reclamanta nu demonstrase că debitorul avea un sediu secundar în Ungaria, astfel cum impune articolul 3 alineatul (2) din regulamentul în cauză.

23 La 7 ianuarie 2009, Fővárosi Bíróság a considerat că, întrucât o procedură de insolvență împotriva BCL Trading fusese deja deschisă în Austria, legea austriacă privind falimentul constituia legea aplicabilă procedurii de insolvență și efectelor acesteia. Or, dat fiind că această lege exclude posibilitatea de a introduce o acțiune privind patrimoniul debitorului aflat în stare de insolvență împotriva unui operator economic în lichidare, nicio acțiune nu putea fi introdusă împotriva BCL Trading, aceasta din urmă fiind în lichidare. În aceste condiții, Fővárosi Bíróság a pronunțat o ordonanță de clasare a cauzei.

24 În urma apelului declarat de ERSTE Bank împotriva acestei decizii la 4 februarie 2010, Fővárosi Ítélőtábla (Curtea de Apel din Budapesta), întemeindu-se pe articolul 4 alineatul (1) din regulament, a confirmat ordonanța pronunțată în primă instanță de Fővárosi Bíróság. Aceasta a amintit de asemenea că trebuie să se stabilească dacă ERSTE Bank poate obține o hotărâre de constatare a existenței unei garanții financiare din perspectiva dreptului austriac.

25 Ulterior ERSTE Bank a declarat recurs la Legfelsőbb Bíróság pentru a obține, în principal, anularea ordonanței definitive de clasare și obligarea primei instanțe să reexamineze solicitarea de deschidere a unei proceduri secundare de insolvență împotriva BCL Trading. În plus, aceasta a susținut că regulamentul nu era aplicabil în speță, întrucât hotărârea de deschidere a procedurii de insolvență împotriva BCL Trading în Austria fusese pronunțată înainte de aderarea Republicii Ungare la Uniunea Europeană, ceea ce, în consecință, potrivit regulamentului, făcea imposibilă considerarea respectivei societăți ca fiind în lichidare în Ungaria.

26 Considerând că hotărârea care trebuia pronunțată depindea de interpretarea dispozițiilor regulamentului, Legfelsőbb Bíróság a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Articolul 5 alineatul (1) din [regulament] este aplicabil în cadrul unei proceduri jurisdicționale civile privind existența unui drept real [în speță o garanție financiară (óvadék)], dacă țara în care se aflau bunurile care făceau obiectul garanției, și anume valorile mobiliare, iar ulterior suma în numerar care le-a substituit, nu era încă stat membru al Uniunii Europene la data deschiderii, într-un alt stat membru, a procedurii de insolvență în curs, dar era stat membru la data introducerii acțiunii?”

Cu privire la întrebarea preliminară

27 Prin intermediul întrebării formulate, Legfelsőbb Bíróság solicită Curții, în esență, să stabilească dacă articolul 5 alineatul (1) din regulament trebuie interpretat în sensul că este aplicabil în cadrul unei proceduri jurisdicționale civile privind existența unui drept real, în speță o garanție financiară, în cazul în care bunurile la care se referă acest drept, cum ar fi o sumă de bani plasată în depozit judiciar, se află într-un stat care nu era încă membru al Uniunii la data deschiderii procedurii de insolvență într-un stat membru, dar devenise membru la data introducerii acțiunii prin care s-a declanșat procedura jurisdicțională în cauză.

28 Înainte de a răspunde la această întrebare, trebuie risipite îndoielile exprimate de unele părți la prezenta procedură cu privire la posibilitatea aplicării *ratione temporis* a regulamentului în împrejurări precum cele în discuție în acțiunea principală.

29 În această privință, cu titlu introductiv, trebuie amintit că, potrivit articolului 1 din regulament, acesta se aplică procedurilor colective care iau naștere în contextul insolvenței debitorului care au ca urmare deposedarea parțială sau totală a acestuia și desemnarea unui lichidator.

30 Conform articolului 43 din regulament, care reglementează aplicarea acestuia în timp, regulamentul se aplică numai procedurilor de insolvență deschise ulterior intrării sale în vigoare, stabilită la 31 mai 2002, astfel cum prevede articolul 47 din același regulament.

31 Or, din decizia de trimitere reiese că procedura de insolvență împotriva BCL Trading a fost deschisă în Austria la 5 decembrie 2003.

32 În aceste condiții, nu există nicio îndoială că procedura în cauză a fost efectiv deschisă într-un stat membru după 31 mai 2002 și că, în consecință, aceasta intră în domeniul de aplicare al regulamentului.

33 De asemenea, trebuie să se arate că din articolul 16 alineatul (1) coroborat cu articolul 17 alineatul (1) din regulament rezultă că hotărârea de deschidere a unei proceduri de insolvență într-un stat membru este recunoscută în toate celelalte state membre de îndată ce își produce efectele în statul de deschidere și că aceasta produce, fără îndeplinirea vreunei formalități suplimentare, în orice alt stat membru, efectele pe care i le atribuie legea statului de deschidere (Hotărârea din 21 ianuarie 2010, MG Probud Gdynia, C-444/07, Rep., p. I-417, punctul 26).

34 Astfel cum reiese din considerentul (22) al regulamentului, regula de prioritate definită la articolul 16 alineatul (1) din acesta se bazează pe principiul încrederii reciproce. Astfel, tocmai acest principiu a permis nu doar punerea în aplicare a unui sistem de competențe obligatoriu pe care sunt ținute să îl respecte toate instanțele care intră în domeniul de aplicare al regulamentului, ci și renunțarea corelativă a statelor membre la normele lor interne de recunoaștere și de exequatur în favoarea unui mecanism simplificat de recunoaștere și de executare a hotărârilor pronunțate în cadrul procedurilor de insolvență (Hotărârea din 2 mai 2006, Eurofood IFSC, C-341/04, Rec., p. I-3813, punctele 39 și 40, precum și Hotărârea MG Probud Gdynia, citată anterior, punctele 27 și 28).

35 În ceea ce privește acțiunea principală, trebuie precizat că, în temeiul articolului 2 din Actul de aderare, dispozițiile regulamentului sunt aplicabile în Ungaria începând de la data aderării acestui stat la Uniune, și anume de la 1 mai 2004.

36 Astfel, începând de la această dată, potrivit articolului 16 alineatul (1) din regulament, instanțele maghiare sunt obligate să recunoască orice hotărâre de deschidere a unei proceduri de insolvență pronunțată de o instanță a unui stat membru competentă în temeiul articolului 3 din acest regulament. În plus, în temeiul articolului 17 alineatul (1) din regulamentul în cauză, orice hotărâre de deschidere a unei proceduri de insolvență pronunțată de o instanță a unui stat membru produce, în principiu, în Ungaria, de la 1 mai 2004 și fără îndeplinirea vreunei formalități suplimentare, efectele pe care i le atribuie legea statului de deschidere.

37 Având în vedere cele de mai sus, trebuie să se considere că regulamentul este aplicabil în împrejurări precum cele din acțiunea principală, dat fiind că procedura de insolvență în cauză, astfel cum rezultă din cuprinsul punctelor 31 și 32 din prezenta hotărâre, intră în domeniul de aplicare al acestuia și că, de la 1 mai 2004, instanțele maghiare erau, prin urmare, obligate să recunoască hotărârea de deschidere a acestei proceduri adoptată de instanțele austriece.

38 În continuare, articolul 4 alineatul (1) din regulament prevede regula potrivit căreia stabilirea instanței competente determină stabilirea legii aplicabile. Astfel, potrivit acestei dispoziții, în ceea ce privește atât procedura principală de insolvență, cât și procedura secundară sau teritorială, legea aplicabilă procedurii de insolvență și efectelor acesteia este legea statului membru pe al cărui teritoriu este deschisă procedura (*lex concursus*) (a se vedea în acest sens Hotărârile citate anterior Eurofood IFSC, punctul 33, și MG Probud Gdynia, punctul 25, și Hotărârea din 15 decembrie 2011, Rastelli Davide și C., C-191/10, Rep., p. I-13209, punctul 16). Această lege reglementează, astfel cum se arată în considerentul (23) al regulamentului, toate condițiile privind deschiderea, desfășurarea și închiderea procedurii de insolvență.

39 Cu toate acestea, pentru a proteja încrederea legitimă și securitatea juridică a operațiunilor în alte state membre decât cel de deschidere a procedurii de insolvență, regulamentul prevede la articolele 5-15 o serie de excepții de la regula amintită privind legea aplicabilă în legătură cu anumite drepturi și situații juridice care sunt apreciate, potrivit considerentului (11) al acestuia, ca fiind deosebit de importante.

40 Astfel, în ceea ce privește în special drepturile reale, articolul 5 alineatul (1) din regulament prevede că deschiderea procedurii de insolvență nu aduce atingere drepturilor reale ale unui creditor sau ale unui terț asupra bunurilor aparținând debitorului care se află pe teritoriul unui alt stat membru la data deschiderii procedurii.

41 Domeniul de aplicare al acestei dispoziții este clarificat de considerentele (11) și (25) ale regulamentului, potrivit cărora în cazul drepturilor reale este necesară o „derogare specială de la legea statului de deschidere”, deoarece aceste drepturi au o importanță considerabilă pentru acordarea creditelor. Astfel, potrivit considerentului (25), justificarea, valabilitatea și întinderea unui astfel de drept real trebuie să fie determinate în mod normal de către legea locului unde se află bunul care face obiectul dreptului respectiv (*lex rei sitae*) și să nu fie afectate de deschiderea procedurii de insolvență.

42 În consecință, articolul 5 alineatul (1) din regulament trebuie înțeles ca o dispoziție care, prin derogare de la regula aplicării legii statului de deschidere, permite aplicarea în privința dreptului real al unui creditor sau al unui terț asupra unor bunuri care aparțin debitorului a legii statului membru pe teritoriul căruia se află bunul în cauză.

43 În ceea ce privește acțiunea principală, este desigur adevărat că la data deschiderii procedurii de insolvență în Austria, la 5 decembrie 2003, bunurile debitorului care făceau obiectul dreptului real în cauză se aflau în Ungaria, respectiv pe teritoriul unui stat care la data respectivă nu era încă un stat membru al Uniunii.

44 Cu toate acestea, astfel cum s-a amintit la punctele 35 și 37 din prezenta hotărâre, nu este mai puțin adevărat că dispozițiile regulamentului sunt aplicabile în Ungaria de la data aderării acestui stat la Uniune, și anume de la 1 mai 2004. Prin urmare, începând de la această dată, instanțele maghiare erau obligate să recunoască hotărârea de deschidere a procedurii de insolvență adoptată de instanțele austriece.

45 În aceste împrejurări, pentru a proteja coerența sistemului stabilit prin regulament și eficiența procedurii de insolvență, articolul 5 alineatul (1) din acesta trebuie interpretat în sensul că dispoziția menționată este aplicabilă chiar și procedurilor de insolvență deschise înainte de aderarea Republicii Ungare la Uniune într-un caz, precum cel în discuție în acțiunea principală, în care la 1 mai 2004 bunurile debitorului care făceau obiectul dreptului real în cauză se aflau pe teritoriul statului menționat, ceea ce revine instanței de trimitere să verifice.

46 Având în vedere aceste considerații, trebuie să se răspundă la întrebarea adresată că articolul 5 alineatul (1) din regulament trebuie interpretat în sensul că această dispoziție este aplicabilă, în împrejurări precum cele din acțiunea principală, chiar și procedurilor de insolvență deschise înainte de aderarea Republicii Ungare la Uniune, în cazul în care la 1 mai 2004 bunurile debitorului care făceau obiectul dreptului real în cauză se aflau pe teritoriul statului menționat, ceea ce revine instanței de trimitere să verifice.

Cu privire la cheltuielile de judecată

47 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera întâi) declară:

Articolul 5 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1346/2000 al Consiliului din 29 mai 2000 privind procedurile de insolvență trebuie interpretat în sensul că această dispoziție este aplicabilă, în împrejurări precum cele din acțiunea principală, chiar și procedurilor de insolvență deschise înainte de aderarea Republicii Ungare la Uniunea Europeană, în cazul în care la 1 mai 2004 bunurile debitorului care făceau obiectul dreptului real în cauză se aflau pe teritoriul statului menționat, ceea ce revine instanței de trimitere să verifice.

Semnături